

vojenské podřízenosti mohou se dopustiti hlavně vojenské osoby v činné službě jsoucí (§§y 11 a 12 voj. tr. ř. a § 142 a násl. voj. tr. zák.), naproti tomu není však v zákoně (§ 15 zákona na ochranu republiky) opory pro předpoklad, že osoby k vojenskému zločinu sváděné musely by býti právě v době svádění v činné službě. Nelze považovati i za vyloučeno, že osoby, jež teprve v budoucnu, najmě v době »rozhodného boje«, o němž obžalovaný mluvil, činnou službu konati budou, zachovati by se mohly dle výzvy obžalovaného. Že by žádná z dotyčných matek neměla syna, který v budoucnu činnou službu konati bude, stížnost netvrdí, nehledě ani k tomu, že matky na táboru přítomné sděliti mohly obsah řeči a zejména trestné výzvy obžalovaného jiným matkám stejně smýšlejícím a že touto cestou výzva obžalovaného dojíti mohla k sluchu osobám, jimž platila. Ostatně spatřuje zákon trestnou činnost již v podněcování samotném, bez ohledu na to, mělo-li působení pachatele v zápětí vůbec nějaký výsledek či nikoli a mohl-li výsledek tento nastati ihned či později, jen když bylo objektivně způsobilým, přivoditi nebezpečí s podněcováním spojené, kteroužto způsobilost vzhledem ku zjištěnému stavu věci popírati nelze. Byla tu proto objektivní možnost, aby obžalovaný čin jemu za vinu kladený spáchal.

Čís. 1844.

Pojem »padělání listiny« předpokládá, že se buď teprve vytvoří nepravý, dosud neexistující obsah, nebo že se změni existující pravá forma neb obsah listiny zkomolením, vymazáním neb dodatkem ve směru právně závazném.

Jde o podvod podle §u 199 d) tr. zák., byl-li padělán dobytčí pas připsáním, že zvíře bylo prohlédnuto co do zdravotního stavu; je lhostejno, že bylo dodatečně shledáno zdravým.

(Rozh. ze dne 2. ledna 1925, Zm I 763/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. října 1924, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem nedokonaného podvodu podle §§ů 8, 197, 199 písm. d) tr. zákona.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost je bezdůvodna. Zjištěno jest ve skutkovém ohledu, že obžalovaný Jidřich S., uředník Václava S-a, ve srozumění s tímto do průvodního listu dobytčího, znějícího na jednoho vepře a vystaveného dne 11. června 1924 obecním úřadem v O., připsal neoprávněně slova: »1 podkravče«. Takto změněný průvodní list dobytčí předložil S. při úřední kontrole v jatkách v B. vážnému, který však padělání dobytčího listu upozoroval. V tomto zjištěném ději shledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu nedokonaného podvodu ve smyslu §§ů 8 a 197 a 199 d) tr. zák. a to vším právem. Že průvodní list dobytčí má ráz veřejné listiny, stížnost ani nepopírá. Co se týče pojmu padělání, předpo-

kládá tento, že se buď teprve vytvoří nepravý, dosud neexistující obsah nebo že se změní existující pravá forma neb obsah listiny zkomolením, vymazáním nebo dodatkem ve směru právně závazném. Tím, že jeden obžalovaný připsal ve srozumění s druhým do dobytčího listu, obecním starostou ohledně jednoho vepře úředně již vystaveného, ještě jedno dobytče (podkravče), dali veřejné listině svémocně obsah, jehož neměla, a propůjčili jí zdání, jakoby obsažené v ní úřední potvrzení bylo vydáno i ohledně připsaného dobytčete. Tím veřejnou listinu padělali a to ve směru právně závazném. Máť dle obsahu průvodního listu představený obce svým podpisem potvrditi, že zvířata, na něž 1 st ten zní, byla prohlédnuta a zdravými shledána, a že není ani jinak veterinářsko-policejních námitek, aby byla dána do obchodu. Z tohoto obsahu v souvislosti s předpisy všeobecného zákona o dobytčím moru ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák., zejména s jeho ustanoveními §§ů 3, 9, 10, 11, 13 a 19 vychází, že zákonodárce klade zvláštní váhu na prohlédnutí zvířat před vydáním pasu za účelem autoritativního zjištění jejich zdravotního stavu, jakož i nezávadného původu, poněvadž jen přesným zachováváním těchto opatrností lze dosíci účelu zákonodárcem zamýšleného, aby totiž z důvodu zamezení nakažlivých nemocí zvířat připuštěna byla na trh, pokud se týče dána do obchodu zvířata zdravá a nezávadného původu. Poněvadž obžalovaní, padělavše dobytčí list, chtěli provedení onoho opatření zmařiti a pokusili se neprohlédnuté dobytče dostat do obchodu, je tím na jisto postaveno, že jednáním jejich bylo porušeno a poškozeno nikoli pouze všeobecné dozírací právo obce a státu, nýbrž též konkrétní opatření státu a tím účel sám, jehož se státní dozor domáhá a jenž záleží v tom, aby pro zamezení nakažlivých nemocí dobytčích připuštěna byla na trh nebo do obchodu jen zvířata v hořejších ohledech nezávadná. Tím je prokázán podvodný úmysl obžalovaných ve smyslu §§ů 197 a 199 d) tr. zák. Obžalovaní byli si také plně vědomi významu a dosahu úředního potvrzení, doznavše, že by jim bez pasu nebyli tele na jatkách zabili. Závadné připsání jednoho dobytčete nelze proto považovati za pouhou trestně nezávažnou formalitu, nýbrž připsáním tím a předložením padělaného dobytčího listu spáchán byl zločin podvodu, jenž nebyl dokonán jen pro překážku odjinud příšlou, totiž jen proto, že kontrolující úředník na jatkách na padělání přišel. Poněvadž je dle toho dána skutková povaha zločinu podvodu jak v objektivním tak vzhledem ku zjištěnému podvodnému úmyslu též v subjektivním směru, odpovídá rozsudek jak stavu věci tak i zákonu. Zakládá-li jednání obžalovaných zločin podvodu, nemůže přicházeti v úvahu pouze mírnější trestný čin buď podle §§ů 64 a násl. všeobecného zákona o dobytčím moru nebo přestupku dle §u 320 písm. f) tr. zák.

Postrádá-li stížnost v rozsudku údaj, proti kterému předpisu v oboru veterinárním a v jaké míře se obžalovaní prohřešili, dlužno jí na to odpovědět, že toho pro dosah daného případu nebylo zapotřebi; neboť nalézací soud neuznal obžalované vinnými přestupkem některého ze speciálních, zvláštní sankcí ohrožených předpisů zák. o dobytčím moru (§§y 64 až 67), nýbrž zločinem podvodu paděláním veřejné listiny, tedy činem stíhatelným dle všeobecného zákona trestního. Jen k prokázání té náležitosti, že jednáním obžalovaných měl býti stát poškozen na svých

právech (§ 197 tr. zák.), tudíž jen k prokázání toho, o jaká práva šlo, poukázal soud na právo státu k dozoru v oboru veterinárním; toto právo vyplývá zejména z oněch ustanovení obecného zákona o dobytčím moru, která shora byla uvedena, jakož i ze samotného obsahu dobytčího listu, dle něhož se jedná o to, aby do obchodu byla dána dobytčata prohlédnutá a zdravými shledaná, jakož i jinak s hlediska veterinářsko-policejních předpisů nezávadná. V jaké míře ono právo státu mohlo býti poškozeno, mohl soud zjistiti, zvláště když je dále zjištěno, že bez pasu nebylo lze dobytče na jatkách zabít. Byl proto nalézací soud s to, jak míru tak i způsob trestnosti obžalovaných určit. Nesprávným je dále tvrzení stížnosti, že k odsouzení obžalovaných použito bylo zároveň ustanovení dvou různých zákonů, ježto odsouzení zakládá se jen na porušení zákazu §u 199 písm. d) tr. zák. Pokud zmateční stížnost pochybuje o tom, že změna, předsevzatá v dobytčím listu, byla způsobila k dosažení zamýšleného cíle, dlužno jí připomenouti, že jen absolutně nezpůsobitelný prostředek k oklamání sprostňuje zodpovědnosti, že však za takový lze pokládati jen ten, který není s to vyvolati zamýšlený účinek za žádných okolností, což zde tvrditi nelze. Námitka stížnosti, že doplnění dobytčího pasu nebylo k oklamání proto způsobitelné, jelikož doplněný obsah netvrdil něco, co by zvěrolékaře mohlo přimět k tomu, aby dovolil zvíře obžalovanými předvedené porazit, je lichou, poněvadž doplněním tím bylo tvrzeno, že tele bylo prohlédnuto a zdravým shledáno, ačkoli prohlédnuto vůbec nebylo.

Trestně nezávažnou je též námitka, že, co se týče zdravotního stavu dobytčete, je rozhodnou jedinečnou zvěrolékařskou prohlídkou na jatkách a že tato je směrodatnou proti jakémukoli obsahu dobytčího pasu, takže obžalovaní dopustili prý by se trestného skutku jen tehdy, kdyby se byli snažili dostat k porážce nějaké choré dobytče. Jestliž pro posouzení věci bez právního významu, zda zvíře bylo dodatečně shledáno zdravým; záleží jen na tom, že veřejná listina byla padělána a že se tak stalo k tomu cíli, by se obešlo úřední prohlédnutí zvířete obecním starostou a aby s ním na jatkách bylo naloženo tak, jako by bylo kryto řádně vystaveným pasem. I kdyby bylo zvíře skutečně zdravým, nemění to ničeho na tom, že dodatečným připsáním jeho do pasu bylo proti pravdě tvrzeno, že bylo prohlédnuto co do zdravotního stavu. Nalézací soud zjistil a po zákonu odůvodnil, že oba obžalovaní jednali v úmyslu podvodném, aby obec a stát na právu dozoru v oboru veterinárním poškodili. Tvrdí-li stížnost opak toho uvádějí, že obžalovaní neměli v úmyslu úřední orgán na jatkách oklamati, že naopak úmyslem jejich bylo, aby kontrolující úředník doplněk v pasu zpozoroval a tomu podobně, brojí jen nepřipustným způsobem proti hodnocení průvodů a založenému na něm přesvědčení soudcovském (§§y 258, 288 čís. 3 tr. ř.) a bylo by stížnosti připomenouti, že pak nebylo zapotřebí vůbec pas padělati, nebo že obžalovaní měli úředníka ihned na padělání upozorniti, čehož však neučili, naopak obžalovaný S. se k padělání doznal teprve tehdy, když úředník padělání to sám byl již zpozoroval. Použití §u 320 písm. f) tr. zák. nemůže v tomto případě nastoupiti, jakmile je zjištěn podvodný úmysl obžalovaných, jež § 320 písm. i) ze své skutkové podstaty výslovně vylučuje.